

POSTANOWIENIE

Dnia 20 września 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Romualda Spyt

w sprawie z powództwa U. F.
przeciwko T. [...] Spółce z o.o. w Ż.
o przywrócenie do pracy,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 20 września 2013 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w Ś.
z dnia 21 stycznia 2013 r., sygn. akt VII Pa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od powódki U. F. na rzecz T. Spółki z o.o. w Ż.
kwotę 120 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania wywołanych
wniesieniem skargi kasacyjnej.**

UZASADNIENIE

Powódka – U. F. - wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Ś. z dnia 21 stycznia 2013 r.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na wynik sprawy, a mianowicie: art. 233 § 1 k.p.c., przez wyprowadzenie z materiału dowodowego, to jest opinii biegłego lekarza sądowego wniosków z niego niewynikających, a mianowicie, że powódka jest niezdolna do podjęcia pracy na dotychczasowym stanowisku, powinna ubiegać się

o świadczenie rentowe lub specjalne stanowisko w zakładzie pracy chronionej, nie jest w stanie pracować na żadnym produkcyjnym stanowisku pracy, podczas gdy biegły zarówno w opinii, jak i w późniejszej opinii uzupełniającej jednoznacznie stwierdził, iż powódka jest zdolna do pracy zawodowej zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami, wymienił listę stanowisk w zakładzie pozwanego na których U. F. może pracować, stwierdził nadto, że orzeczone przez biegłego neurologa ograniczenia w wykonywaniu pracy mają charakter profilaktyczny i nie są równoznaczne z utratą zdolności do pracy zarobkowej; art. 328 § 2 k.p.c. w związku z art. 233 § 1 k.p.c., przez brak uzasadnienia przez Sąd Okręgowy, dlaczego dysponując takimi samymi dowodami jak Sąd Rejonowy w Ś. dokonał ich oceny w sposób diametralnie odmienny, co spowodowało zmianę orzeczenia pierwszo-instancyjnego, mimo iż Sąd pierwszej instancji zgromadził w całości materiał dowodowy, dokonał jego prawidłowej i rzetelnej oceny, zgodnej nie tylko z zasadami logiki i doświadczenia życiowego, ale również w sposób umożliwiający poddanie wyroku kontroli instancyjnej. Skarżąca zarzuciła także naruszenie prawa materialnego przez jego błędną wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, a mianowicie: art. 32 ust. 1 stawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (jednolity tekst: Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 854 ze zm.) w związku z art. 8 k.p., przez jego niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu, że pomimo naruszenia przez pozwanego zasad dotyczących rozwiązania z powódką umowy o pracę, jej przywrócenie do pracy stałoby w sprzeczności z obowiązującymi normami prawnymi, w tym z art. 8 k.p., podczas gdy powyższe przepisy statuują zasadę, iż roszczenie o przywrócenie pracownika do pracy podlegającego szczególnej ochronie jest ogólnie stosowaną zasadą prawną, natomiast odstępianie przez sąd od takiego żądania może mieć miejsce tylko wyjątkowo, w razie rażącego naruszenia przez pracownika jego podstawowych obowiązków lub przepisów prawa, zaś w sprawie z powództwa U. F. z takimi okolicznościami nie mamy do czynienia, co powoduje, iż Sąd Okręgowy w Ś. rażąco naruszył przepisy prawa materialnego, art. 45 § 1 k.p., przez jego niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu, że wypowiedzenie umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony z U. F. narusza przepisy o wypowiedzeniu, jednak nie jest to wystarczającą przesłanką do przywrócenia powódki do pracy; art. 45 § 2 k.p.,

przez jego zastosowanie polegające na zasądzeniu na rzecz pracownika świadczenia alternatywnego w postaci odszkodowania, mimo iż żądał on przywrócenia do pracy z uwagi na to, że według nieprawidłowej oceny Sądu drugiej instancji takie roszczenie jest niemożliwe, chociaż materiał dowodowy zgromadzony w sprawie oraz treść art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych wyłącza możliwość samodzielnej modyfikacji przez sąd żądania pracownika.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca wskazała, że „istnieje potrzeba wykładni art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych budzącego poważne wątpliwości, poprzez uznanie przez Sąd, że naruszenie tego przepisu nie jest wystarczającą podstawą do uwzględnienia żądania pracownika o jego przywrócenie do pracy, istnieje potrzeba wykładni art. 8 kodeksu pracy budzącego poważne wątpliwości, poprzez uznanie przez Sąd, że przywrócenie powódki do pracy stoi w sprzeczności z zasadami wyrażonymi w powyższym artykule, a w konsekwencji nie może być uważane za wykonywanie prawa podlegającego ochronie, istnieje potrzeba wykładni art. 45 § 1 kodeksu pracy budzącego poważne wątpliwości, w kontekście tego, czy w przypadku uznania iż wypowiedzenie umowy o pracę zawartej na czas nie określony narusza przepisy o wypowiedzeniu, można mimo złożenia wniosku o przywrócenie do pracy takiego żądania nie uwzględnić, istnieje potrzeba wykładni art. 45 § 2 kodeksu pracy budzącego poważne wątpliwości, w zakresie ustalenia, jakie okoliczności faktyczne sprawy mogą powodować, że sąd władny jest zając stanowisko, że przywrócenie do pracy jest niemożliwe i niecelowe”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien

wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że podstawowym celem instytucji przedsądu jest rozważenie, czy w skardze kasacyjnej podniesiono okoliczności, których rozważenie przez Sąd Najwyższy będzie wkładem w rozwój prawa i zapewnienie jednolitości jego sądowej wykładni. Tylko wtedy wykazany zostaje publicznoprawny charakter skargi kasacyjnej (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000 nr 7-8, poz. 147; oraz z 9 listopada 2005 r., V CSK 70/05). Wymaganie dotyczące przedstawienia okoliczności uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ma umożliwić stronie wnoszącej skargę kasacyjną przekonanie Sądu Najwyższego o istnieniu przesłanek, na których opiera się wstępne badanie skargi pod kątem przyjęcia jej (dopuszczenia jej) do rozpoznania (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 11 kwietnia 2006 r., II CSK 65/06). Dla spełnienia obowiązku określonego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. konieczne jest przedstawienie argumentacji przekonującej o potrzebie przyjęcia jej do rozpoznania przez Sąd Najwyższy.

Skarżąca we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powołała się na „potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości”, ale nie przedstawiła argumentów przekonujących o tym, że skarga powinna zostać przyjęta do rozpoznania przez Sąd Najwyższy. Przede wszystkim wskazać należy, że nie sprecyzowała, czy potrzeba interpretacji wskazanych przepisów motywowana jest występowaniem poważnych wątpliwości co do ich dotychczasowej wykładni, czy też może stwierdzeniem występujących na ich tle rozbieżności w orzecznictwie sądów. Co za tym idzie, skarżąca nie wskazała, na czym jej zdaniem polegają związane z tym poważne wątpliwości ani nie przedstawiła rozbieżności występujących w orzecznictwie sądów. Trzeba przy tym zauważyć, że potrzeba wykładni przepisów prawnych występuje, jeżeli co do konkretnego przepisu prawnego brak jednolitej lub utrwalonej judykatury, zwłaszcza judykatury Sądu Najwyższego albo też przyjęta i dominująca wykładnia jest oczywiście błędna lub kontrowersyjna. Skarżący powinien bądź to wskazać

argumentację przemawiającą za zmianą dotychczasowej wykładni, bądź też wykazać, że dany przepis prawny, chociaż budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wyjaśnienia i powinien zostać zinterpretowany przez Sąd Najwyższy. Inaczej rzecz ujmując, potrzeba wykładni przepisu budzącego poważne wątpliwości lub wywołującego rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) zachodzi wtedy, kiedy jego niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecznictwie bądź kiedy przepis ten nie doczekał się wykładni w kierunku wskazywanym przez skarżącego (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK104/08, LEX nr 42436, z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02, LEX nr 57231). Wniosek skarżącej żadnej argumentacji tego rodzaju nie zawiera, a z jego uzasadnienia wynika, że nie chodzi o wątpliwości interpretacyjne na tle wskazanych w nim przepisów, ale o ich zastosowanie w niniejszej sprawie. Sam redakcja wniosku w pkt a i b potwierdza, że pod pozorem potrzeby wyjaśnienia wykładni przepisu skarżąca w istocie zarzuca jego naruszenie („istnieje potrzeba wykładni (...) poprzez uznanie przez Sąd”).

Poza tym przywołane przez skarżącą przepisy (art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych, art. 8, 45 § 1 i 45 § 2 k.p.) były wielokrotnie przedmiotem orzeczeń Sądu Najwyższego. Prezentowane jest w nich jednoznaczne stanowisko, że oddalenie - na podstawie art. 8 k.p. - roszczenia o przywrócenie do pracy pracownika podlegającego szczególnej ochronie przed rozwiązaniem z nim stosunku pracy, gdy rozwiązanie to w sposób oczywisty narusza prawo, a konkretnie art. 32 ust. 1 ustawy o związkach zawodowych, może mieć miejsce tylko wyjątkowo, w okolicznościach szczególnie rażącego naruszenia obowiązków pracowniczych lub obowiązujących przepisów prawa. Sama skarżąca przywołała wpisujące się w ten nurt orzeczenia Sądu Najwyższego.

Skarżąca nie zdołała zatem wykazać, że zachodzi potrzeba rozpoznania jej skargi przez Sąd Najwyższy, wobec czego z mocy art. 398⁹ k.p.c. należało postanowić jak w sentencji.